

Η ευλογία των Νεομαρτύρων. Η κοινωνική κατάσταση των Νεομαρτύρων

Αφιέρωματα / 1821-2021: Ανάσταση του Γένους

Ηλίας Λιαμής, Σύμβουλος Ενότητας Πολιτισμού

Το Βυζάντιο μάς είχε συνηθίσει στην τιμή των κληρικών και μοναχών Αγίων. Αντίθετα, οι περισσότεροι των Νεομαρτύρων ήταν λαϊκοί, πολλοί ήταν φτωχοί, λίγοι πλούσιοι, άλλοι μορφωμένοι και άλλοι αγράμματοι. Το φαινόμενο αυτό μας επιστρέφει στα πρώτα χρόνια της Εκκλησίας μας, όπου οι Μάρτυρες προέρχονταν από όλα τα κοινωνικά στρώματα και ήσαν κυρίως λαϊκοί.

Άλλο χαρακτηριστικό των Νεομαρτύρων είναι ότι αυτοί ήταν κάποιοι από μας. Επαγγελματίες, απασχολούμενοι με τα καθημερινά, βιοπαλαιστές σε συνηθισμένα επαγγέλματα, τα οποία συχνά αναφέρονται ως προσωπύμιο:

Ιωάννης ο ναύκληρος, Γεώργιος ο ράπτης, Μιχαήλ ο κηπουρός, Νικόλαος ο παντοπώλης, Τριαντάφυλλος ο ναύτης. Έχουμε ακόμη εμπόρους, χρυσοχόους, βοσκούς, ζωγράφους, ψαράδες, γραμματικούς, επιστάτες σε κτήματα Τούρκων. Το ίδιο συμβαίνει και με τις γυναίκες Νεομάρτυρες των οποίων οι ιδιότητες και οι

απασχολήσεις ποικίλουν.

Η μεγάλη πλειοψηφία των Νεομαρτύρων βρίσκεται, ως προς την ηλικία, στη νεότητα τους, αν και αναφέρονται και παιδιά 10 έως 15 ετών. Άλλοι ήσαν παντρεμένοι και ζούσαν με τους συζύγους τους και τα παιδιά τους ενώ άλλοι δεν είχαν προλάβει να φτιάξουν οικογένεια. Τραγική είναι η περίπτωση του Γεωργίου, 22 ετών από τη Μαγνησία, ο οποίος ήταν αρραβωνιασμένος και μαρτύρησε λίγα 24ωρα πριν το γάμο του.

Δεν λείπουν βεβαίως είναι ο Μάρτυρες μοναχοί ιερείς, Επίσκοποι και Πατριάρχες.

Οι ζωγράφοι ιστόρησαν τους Νεομάρτυρες με το ένδυμα της καθημερινότητας τους: φουστανέλα, βράκα, παντελόνια και τζουμπέδες, φτωχούς σκούφους και τσαρούχια στα πόδια. Οι εικόνες των Νεομαρτύρων αποτελούν πολύτιμη πηγή έρευνας των λεπτομερειών της ζωής τους.

Οι Νεομάρτυρες δεν ήταν, ούτε ασκητές ούτε αποξενωμένοι από τον κόσμο. Το επάγγελμά τους τους έφερνε σε επαφή με όλους, Τούρκους και Έλληνες, ενώ ορισμένοι από αυτούς απασχολούνταν ακόμη και στο σεράι ενώ άλλοι κάποτε κάποτε διασκέδαζαν με τους Τούρκους.

Πολλοί από αυτούς παινεύονται από τους βιογράφους τους για την ωραία εξωτερική τους εμφάνιση, η οποία πολλές φορές υπήρξε και η αφορμή του

μαρτυρίου τους. Τέτοιοι χαρακτηρισμοί πάντοτε συνοδεύονταν από αναφορά στις ψυχικές τους αρετές, καθώς γινόταν λόγος για «εύτακτη πολιτεία», «παιδεία και νουθεσία Κυρίου», «πάσα σεμνότητα και σωφροσύνη». Η καθημερινότητά τους δεν διέφερε από εκείνη των απλών Χριστιανών, πάντα όμως γίνεται λόγος για μεγάλη αγάπη προς την Εκκλησία, αφοσίωση στην λατρευτική της ζωή, ελεημοσύνη απλότητα και ταπεινοφροσύνη.

Μέσα από αυτές τις πληροφορίες αναδεικνύεται η μεγάλη σημασία του νέφους των Νεομαρτύρων για την Εκκλησία μας. Ανέδειξαν το μεγαλείο του λαϊκού στοιχείου στο εκκλησιαστικό σώμα, γεφύρωσαν το υποτιθέμενο χάσμα ανάμεσα στην αγιότητα και την καθημερινότητα, δίδαξαν και διδάσκουν τους Χριστιανούς όλων των εποχών για την ανά πάσα στιγμή εμφάνιση του πειρασμού και παρουσίασαν το Μαρτύριο, όχι ως προνόμιο κάποιων φωτεινών εξαιρέσεων αλλά ως οδό που καλούνται όλοι να βαδίσουν με διαφορετικό τρόπο.

<https://bit.ly/3uyfalY>